

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gid. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravišтво, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Rusk list o Slovanstvu.

Iz Peterburga 24. jan. [Izv. dop.]

Sljedeće je narisal eden iz tukajšnjih listov o novem letu politično stanje slavjanskih plemen neruskih. Ponatisnili so ga skoraj vsi ruski politični listi.

„Ruski človek kot Slavjan je vselej čutil in bode čutil svojo sorodno svez s slavjanskim svetom, z udi slavjanske družine, ravno kakor tudi tega čutja ne morejo pozabiti, ne morejo ne obračati vanj svoje oči. — Zavoljo tega je ruskega človeka vselej zanimalo in moglo zanimati vprašanje o tem: kako žive njegovi bratje Slavjani in kakovo je njih položeno. Vprašanje to je tem zanimivejše, ker se Slavjani zapadni in južni, bore za svoje pravice z elementom nemškimi, magjarskimi in turškimi, in vsaka borba ima svojo zanimivo stran. — Kako pa gre ta boj? Ali uspešno? Odgovor na to vprašanje nij tolažljiv, ne vsi Slavjani so pričakali novo leto z velikimi upi. Severni Slavjani, kateri se morajo braniti Nemcem, izšolanim v šovinističnih domišljijah, imajo vselej manj upanja na vseh opoziciji, in vse kar morejo storiti, je tožiti na svojo žalostno osodo in na pritisk Nemcev. Boljšega se nij nadejati tudi v novem letu, ne gledé na gorečnost nekaterih voditeljev, kakor Taczanovski pri poznanskih Poljaci, Sladkovskij in Greg pri Čehih. Akoravno se je tem voditeljem posrečilo sojediniti svoje partije in razviti program svojega delovanja, pa vendar novo leto za-nje nij prineslo nič tolažljivega.

Ravno to velja ne le o saksonskih in pruskih Lužičanih, ampak tudi o Moravcih in Slovenci. Če ravno Čehi nijso prišli do tega, da bi prosili pomoči zunaj, vendar je

boj dveh partij, ki je bil vlani in prinesel bolj ali manj burni prepir mej organi obeh, zapustil v narodu topo preziranje vseh najvažnejših vprašanj.

Slovaki so bili v preteklem letu le tako srečni, da so si pridobili slavo razžaljenega in oškodovanega za verovanje v panslavizem. Mogli so videti zaprte te gimnazije, katere so odprli tako rekoč za narodne drobtinice, mogli so videti zmago Magjarov in jim je ostalo le jokati se in obžalovati svojo osodo, ker so jim bile vzete vsa sredstva, da bi prodolžali narodno delo. Tudi Slovaki ne vidijo nič dobrega v novem letu in samo čakajo iztoka probnega sroka dualizma, kateri jih je pogubil.

Netolažljiv je tudi novi god za zakarpatske Rusine. Poslanci njih prišedši iz Dunaja, nijso prinesli nič, če so tudi šli iskat množega. In tudi novo leto zavoljo smrtnosti voditeljev obeta malo dobrega za-nje. Oglasil se je sicer glas Teleckega iz Dunaja o stanju Galicije in kako bi se zboljšalo, nagovarjal je Rusine, pustiti časnikarsko blebetanje o prejšnji slavi, in obrniti se k učenju narodnih mas, pa je še vprašanje, ali bo rusinska svetska inteligencija sposobna za to. Do sedaj je samo društvo „Prosvita“ natisnilo nekaj popularnih knjig in učbenikov, Galicka Matica pa, ki je bila tako vesela univerze v Črnovicah, je delala do sedaj toliko, kakor nič, da bi izpolnila svoj nalog olike jezika in literarnih potreb-nostij v narodu.

V drugem svitu se kaže delo pri južnih Slavjanih; v južno-slavjanskih deželah se je zadnji čas pokazalo silno dvigovanje v nacionalnem smislu, katero obeta prihodnje leto pripeljati k tem ali drugim posledstvijam ne samo karaktera občega, ampak tudi po-

litičnega. Srbi, Hrvati in drugi Jugoslavjani in Bulgari kažejo zadnji čas za slavjanske narode dosti edinodušja v glavnih vprašanjih narodnega življenja. Če se tudi ne gledé na adresu srbske skupščine knezu, ne more naprej povedati, kaj čaka Jugoslavjane v novem letu — ali te burje, katere morejo priversti h krvavemu plesu s „bolnim človekom“, ali pa mirni pot napredovanja, začetni s razvitjem univerzitet v Zagrebu in osnovanja železnic, vendar se lahko brez pomote trdi, da je bodočnost slavjanskega vprašanja prešla i v roke Jugoslavjanov. Mej tem ko si zapadni Slavjani lomijo glave nad teorijami in kako bi dali življenje tem teorijam, je pri Jugoslavjanih teorija samoohranjenja čisto jasna in vprašanje je le, kako bi jo na praktiki uveli v življenje.“

Bismark in Slovanstvo.

Poljski list „Dziennik Poznański“, glavno novinarsko glasilo pruskih Poljakov, omenja pomen govora Poljaka Taczanovskega v berlinskem parlamentu, kateri je dejal, da se bodo Poljaki z Rusi zvezali, in pravi: „Zedinjena Italija je Metternichovo delo. A čegavo delo je zedinjena Nemčija? Da si je Bismark mož velike energije in velicega duha, vendar se ne sme domišljevati, da je ustanovil on nemško edinost. Napoleon I., je oni, ki je pokazal Nemcem, kaka škoda in nevarnost jim preti iz nesloge in vled tega je vzvisil moč, ki je vstvarjala edinost. To delo je kronal Napoleon III., ki je pozivljaj in grozil Nemcem. Dražoč Nemce in nemogši jih premagati, je le še tem bolje krepil in utrjeval narodno gibanje v Nemčiji, ki je učinilo za Bismarka zedinjeno

Listek.

Prijatelj Lovro.

(Dalje.)

Poniknene glave sedel je Lovro na divanu. Ko sem izgovoril, ustane in sede za mizo pisat. Pisal je prek tri četrti ure. Zvršivši pismo preda ga meni.

— Prav imaš, čitaj! reče mi.

Bil je to pravi ultimatum Minkinemu očetu, naj govori celo resnico; ker drugače ne bode nič od ženitbe, do četrte ure po poludne naj mu odgovori. Zlog je bil uljuden, dostojen ali tudi hladan. Služnik odnese pismo starcu.

Podvečer vrnem se od pohoda domov. Lovra nij bilo doma. Sedem čitat pri sveči. Za malo stopi Lovro v sobo. Prepal sem se. Kakor da je duh vnišel v moj stan.

Bil je na smrt blede, pogled srep, ustnice modre.

— Tedaj! povzame stopivši pred mene, jaz pridem od svoje neveste. Razdrl sem venec in vrgel jej ga pred noge. Da, prav si govoril. Hteli so me vpreči za vse življenje pod jarem obsedeke kokete, katera nema nič — nič. Bože, bože, ali sem bil iz uma, slep? Ka-li? Stari mi je odgovoril dolгим birokratičnim pismom, v kratko, da ima šestero dece, mej koje je treba razdeliti imetek kazih 6000 goldinarjev in to po njegovej smrti, a dotle, da mi bode daval letno podporo od 100 goldinarjev, je-li si čul? Ubiti so me hoteli, popolnoma ubiti. Peruti so mi zlomljene, moji nekdanji sni so minuli, ali še sem ostal človek, ali sedaj so me hoteli ubiti. — — —

Groza me spreleta. Šel sem k Minki, raztrgal poročni venec, vrgel jej ga pod noge. Ona se je plačoč izgovarjala, da so

roditelji krivi, a jaz sem ostavil hišo na veke. Moj oče! Moj ubogi oče!

Kakor je Lovro strasten bil, bal sem se, da bode zbolil. Nij zbolil. Sosebno mu je hasnilo, da se je postarna Minka malo potem omožila z malim uradnikom iz urada njenega očeta. Pri vsem tem se je Lovro strašno porušil. Na njegovem bledem licu opazil sem časih neko nenavadno drhtanje. Ustnice so mu bile suhe, blede, oči žolte, motne. Na oblačnem čelu videlo mu se je, da ga mori tajna tuga, da mu se nij posrečilo rešiti očeta iz stiske. V društvu, celo pred menom delal se je Lovro veselega, malomarnega, ali to je bilo samo na oko. Trpka ironija, s katero je zabelil vsak svoj govor, cinične časih opazke o predmetih idealnih so izdajale globoko njegovo bol. O Mini nij bilo več govora mej nama.

Lovro zvrši srečno tudi ustne izpite, ter je čakal samo, da mu se odredi mesto na

Nemčijo. Bismark je le to kosil, kar sta bila zasejala oba Napoleona. Zaradi tega naj ne pozabijo Nemci postaviti poleg Bismarka višje spomenike obema francoskima cesarjema. In kedo ne vidi sedaj, da si tudi Bismark začenja podobni spomenik staviti s svojo politiko — kje? Morebiti v Varšavi, znabiti v Moskvi, Pragi, Zagrebu, ali pak v vseh imenovanih mestih. Činnost njegova, ki vdarja na narodna prava, na narodno čutje, na glavno bitje naroda poljskega; ta činnost, ki se logično ne more omejiti na svoje delokrožje — je li ta činnost pri mislečih in v bodočnost zrečih Slovanov, — a mislimo, da smemo k njim prištevati Poljake, ne probudi odpora moč; zavest, da nam Slovanom škodujejo naši razpori in mimovoljno porazumljenje užitekovanja, kakoršno more prinašati razumno in pošteno izvršeno slovansko zedinjenje, se ve, da ne po nemški ali italijanski šabloni, toda poleg razmer, zgodovine in potreb Slovanstva? Vse to je smisel Taczanovskega govora. On nij hotel dražiti Nemcev, niti se dobrikati Rusom, to je nehvaležna prikazen odporne politične moči. To, kar je bilo res v Italiji in v Nemčiji, začenja jasno postajati Slovanom. Ta ideja prešla je od zapada na iztok. Metternich jo je vcepil Italijanom, Napoleoni Nemcem, in knez Bismark, kakor dobri sosed, vcepljuje jo sedaj nam Slovanom. To je logika zgodovine, to je prirodna postava. Metternich — ustvaritelj italijanskega zedinjenja — Napoleoni nemškega in Bismark je onj Sokratov dub, ki je pošepetal Taczanovskemu, da naj pove z njemu pristopne tribune, ka je čas Slovanom misliti tudi na — sebe!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. februarja.

Od uredništva „*Vaterlanda*“ je odstopil, dosedanji urednik E. Puffke, človek, ki je dosti bedastoč o Slovencih pisal, posebno o liberalno-narodni naši stranki. — Ravno tako je odpuščen drugi glavni urednik Hurter, duhoven, ki je cerkveno politične članke pisal. Govori se, da bode „*Vaterland*“ odslej drugo politiko nastopil.

Češki „*Pokrok*“ svetuje, naj „češki klub“ določi in ustanovi, da se nabrani novci za novo, slovaško gimnazijo, katero so polodivji Arpadovi potomci v magjarorszagu zopet

prepovedali, — darujejo v prosep profsorskih rodovin, odpuščenih na slovaških gimnazijah iz služeb, deloma naj se pak iz onih zneskov, na deset let vpisanih, založi ustanova za Slovaške, ki bi študirali v Pragi. Vodstvo tega podpornega društva za Slovaške, naj bi pak prevzel g. prof. J. Krejči na češkeje tehniki.

Vnanje države.

Novo *srbsko* ministerstvo se je pod predsedstvom Stefanovića osnovalo. Bogičević je minister vnanjih stvari. Videti je, da so vnanje intrige pomagale prejšnjo ministerstvo vreči.

Na *Francoskem* je s sprejemom prvega Vallonovega predloga, da se predsednik republike voli na sedem let, s čemer je izrečeno, da naj se republika ustanovi kot stalna in ne provizorična vlada, položje precej spremenjeno. Vlada je uže prej pripravljena bila na to sprejetje, da si se je le z enim glasom večine za republiko odločilo. Thiers je baje rekel: „republika na Francoskem lahko živi z enim samim glasom večine, ker je narod za-njo“. — Mogoče je se ve, da cela postava in Vallonov pridevek v tretjem branji pade, ako združeni monarhisti le en glas pridobodo za sebe ta čas.

Vallon je v seji 1. febr. stavil drug pristavni predlog, namreč, da se pravice in dolžnosti predsednikove uvedó po ustavi od leta 1848 in da ima predsednik republike s privoljenjem senata skupščino razpustiti. Ta pristavek je bil ustavnemu odboru 30terih na prvo posvetovanje izročen, a ta odbor ga je zavrgel.

V seji 3. febr. je narodna skupščina vendar tudi ta Vallonov predlog sprejela s 449 glasovi proti 249. Večina ta se je naredila iz desnega centra in iz cele levice. Vsled tega je velika senzacija. — Najbrž bode Mac-Mahon volil novo ministerstvo.

Iz *Španije* oficijozni telegrami poročajo, da kralj Alfonzova vojska napreduje na svojem maršu proti Karlistom.

Ruska vlada je Alfonza priznala kot španskega kralja.

Angleški prvi minister Disraeli misli svoje mesto kot minister odložiti.

Iz *Kine* se poroča, da je cesarica vsled smrti svojega moža sama sebe usmrtila. Mati cesarjeva sedaj vlada za triletnega naslednika.

Dopisi.

Iz Ljubljane 3. febr. [Izv. dop.]

Zares mora obhajati človeka velika žalost, ko vidi revni stan slovenskega naroda, vidé, kako zatirajo naravske njegove pravice, kako mu kratijo najdražji zaklad — jezik, posebno v šolah. Srce vsacega rodoljuba krvavi pri

takih okoliščinah. In kako bi tudi ne? vsaj se da le s pomočjo narodovega jezika vsak narod izobraziti in dospeti na ovo stopinjo omike, do katere priti mu je usojeno. So se li stari Grki, Rimljani, sedanji Angleži, Francozi itd. brez svojega, tedaj v tujem od njih v narodnem oziru ne toliko čislavem jeziku, tako naobražili, da so zasedali in še zasedajo najvišji sedež slovesnosti? Le njihov lastni jezik bilo jim je sredstvo do naobraženosti! In ubogi Slovenec naj bi dosegel to s tujim govorom?! Ako drugi narodi delajo po svoje, naj bi se pa ravno mali slovenski narod pustil potujčevati in si nemško „kulturo“ usiljevati!

Pa vsaj to je kaj lahko, dokler imamo še takove vetrnjake v svoji sredini, kakor so jako dobro karakterizirani v 22. številu „Slov. Naroda“. Človek bi mislil, da se bode ove kompanije vendar le prijel kakova pametna; a motil si se, — vse je le bob ob steno za njih. In kako bi tudi, vsaj so to kapacitete — nezmotne.

Dalje je v ovem dopisu v nekolikem omejeno ljubljansko učiteljsišče, in rečeno, da se nikakor nij nadejati dobrih slovenskih učiteljev izpod vodstva takovih ničel. Žalostna resnica!

Ker pa si slovenski svet predstavlja pod to nemčursko krinko morebiti le Simo in tovaršijo, naj tu obelodanim, — ker mi je bila uže večkrat dana prilika, vse to izvedeti, kar pa je po vsem istina, še neko drugo dvojico izmed Hrovathovih mamelukov, katera nič manj ne razjeda in žali slovenske zavesti! Ta krivda godi se slovenskemu narodu z nadomeščenjem učiteljskih kateder ljubljanskega izobraževališča za učitelje — z osobami, ki so naj manj sposobne za učiteljevanje, in to posebno slovenske mladeži.

Kako bode na pr. navdihnili učence s slovensko slovesnostjo učitelj, ki mu je po večjem neznana slovenska literatura, ki ne ve, čegavi pesmotvori da se čitajo v šoli, zven če ima črno na belem. Kakov sad da to prinašati more, si vsak sam lahko misli.

Še predrznejše je, pri slovenskej uri se slovenskim učnim jezikom govoriti nemško, ter s tem žaliti in pokvarjati mladino. Namesto, da bi občeval z pripravniki slovensko vsaj pri borney slovenskej uri — ker drugod jej itak nij mesta, mlati le nemščino; se jezi — ne ravno na najpristojnejši način, kakor bi se vsakako spodobilo — kára, pripove-

kakej hrvatskej gimnaziji. Malo mu je odleglo. Jednega lepega letnega dne — nikdar ne pozabim tega osodnega dne — sedeli smo po obedu skupaj v kavarni. Maček in Lovro prepirala sta se o nekem jezikoslovnem vprašanji ostro. Na jenkrat vnide v dvorano visok debel človek, obritega, smehljajočega se lica, šilastega nosa. Po dolgej suknji in visocih svetlih škornjih smo opazili, da je ta človek duhovnik. Prišlec je v kotu nekaj šepetal s poslužnikom, na posled pokaže ta prstom na našo mizo. Tujec približa nam se, pokloni se ponižno, ter nas popraša hrvatski, odkrivši se.

— Ali so tu gospodje Hrvati!

— Smo, odgovorimo v jeden glas.

— Vrlo mi je drago, da sem tu našel svojih narodnjakov, nadaljuje pop smijoč se, ker to mesto je veliko, a jaz sem tujec. Jaz sem Anton L. učitelj iz S. v Dalmaciji. Došel sem, da napravim profesurske izpite

iz hrvatskega jezika za vso gimnazijo. Ne umejem niti česki niti nemški, ter se radujem lepemu društvu našincev, pa vas prosim za vaše prijateljstvo.

Sprejeli smo popa Antona mej se. Bil je človek postaren in vrlo navadne pameti. Hrvat po imenu in po mleku govoril je precej dobro hrvatski, ali v primorskem narčji, več nego bi pismen človek smel. Časih bi se mu tudi podkrala talijanščina. Vrlo mu je mučno bilo, kedar bi govor nanesel na hrvatsko književnost, tu kakor da je moj šjor Antonio korakal po gladkem ledu. Čudil sem se, kako bode naš pop učitelj hrvaščine. Po prvem razgovoru z učiteljem hrvatskega jezika na vseučilišči uvidel je šjor Anton, da izpit iz hrvatskega jezika nij niti za Hrvata mačji kašelj. Oblike slovniške niso mu bile dosti jasne, a o hrvatski književnosti je vedel, da je po priliki pred nekoliko sto let neki Gundulič napisal neko

„lipo“ pesen, po imenu „Osman“. To je se vé, da pražkemu profesorju premalo bilo. Trebalo je torej Antonu vse žile napeti in pošteno vtepati. Vsi smo mu bili učitelji. Profesor Anton dobil je kaci osem profesorov. Način predavanja nam je bil ne navaden. V stanu necega Primorca pravnik sedeli smo navadno pod večer pušeč in srkajoč plzensko pivo okoli mize. Šjor Antonio sedel je malo dalje od nas kakor skrušen grešnik kraj peči, akoprem je leto bilo. Predavali smo hrvatsko književnost igrajoč tarok.

— Pagat ultimo! vzkliknil bi mladi Primorec; šjor Antonio! kedaj se je rodil Gundulič?

— V sedemnajstem veku.

— Ne bo dal! oglasi se Maček, rodil se je leta 1588. Tous les trois gospoda! Platite novčič.

— A kaj je pisal? vprašam ga jaz.

duje kake abotnosti, vse le v edino zveličalni nemščini. Slovenskemu jeziku privoščiti le na pol čas svojega suhoparnega razlaganja, recte branja. Kako li zamore zahtevati potem takov učitelj od svojih učencev simpatije, pazljivosti, lepe navednosti in napredka, ko pa jim krati in zametava njih najdražji zaklad materinščino. Kje je pedagogika? Ubogi pripravniki, ki vam je osoda tako nemila, da morate slušati takove izbornike. Ubogi pa tudi maturanti, oziroma tretji letniki, ki boste morali slovnico in druga bez vsakojakega razuma in zapopadka od pike do vejice — bog varuj izpustiti kako črkico suho na pamet citirati pri sposobnostnem izpitu, ako se uresniči njegova nadeja, splaziti se do uda izpraševalne komisije.

Iz Idrijskega loga pri Črnem vrhu 1. febr. [Izv. dopis.] Skoraj po vseh slovenskih novinah smo čitali, kako so se pri zadnjih volitvah po celi deželi godile ve like goljufije in sleparije od strani nemškutarskih agitatorjev. Čitali smo dopise od vseh krajev naše domovine, ki dokazujejo dovolj jasno, kako predrzno sovražne nasprotne ima naš ubogi slovenski narod mej soboj. Čitali smo o škandalih, ki so osobito karakteristični v tem, da so jih vladni služabniki izvrševali — a što čemo više svedokov stražiti? Dolžnost me veže, da tudi jaz razglasim, kar sem iz zanesljivega vira zvedel. G. Perlič in njegov sluga Dolinar sta morda drugače dobra človeka, ali kot naša soseda ju ne moremo smatrati, ker sta nemškutarja. Pokazala sta se pri zadnjih volitvah. Nekaj dni pred volitvami, ko nij imel še nobeden Črnovrhčan niti legitimacije niti volilnega lista v rokah, prilomasti „ta gemajndediner iz dajč Viderge“ h kovaču Franc Bezeljaku št. 42 v Črnem vrhu. Po kratkem ogovoru nadaljuje Bezeljaku: Mi bomo zdej volili ane tajkšne može, de nam bdo potente zmenjšeli, delal' bodo takist za kmeta, da ne bo telku fronkou plačou. Bezeljak na to: Res? prav bi bilo, da se nam davki in patenti zmanjšajo, vsaj so uže tako veliki, da jih komaj zmagujemo. No, ja, pravi Prličev sluga: tedaj za te le može tle le se boste podpisali. Biu sem tud' per gasput Plešnaru, no, pa tam so se vsi podpisali. Bezeljak je verjel in menil, da je vse v lepem redu — se je podpisal, in kam? na mali cunjasti papirček, na katerem so bila imena nemškutarskih kandidatov na

tisnjena. Iz tega je razvidno, da Perlič in njegov sluga nemata pravih pojmov o podpisih za volitev. Volilec mora imeti legitimacijo in volilni list na katerega se podpiše in zapečatenega volilni komisiji pošlje, drugače je vse delo brez vspeha, kakor je bilo tudi g. Perličevu in Dolinarjevu tukaj pri nas. Sluga tudi nij resnice govoril rekši, da so se vsi podpisali, akopram nobeden njegovih cegelčkov še videl nij razen gosp. Plešnar, kateremu je v imenu Perličevem listke izročil. G. Plešnar pošten in značajan narodnjak pošlje g. Perliču listke nemškutarskih kandidatov nazaj v Idrijo. Še le dva dni pred volitvami prejeli smo od okrajnega glavarstva legitimacije z volilnimi listi. Prišli so gotovo vsi volilni listi še o pravem času volilni komisiji v roke. Nemškutarska sreča je imela tukaj pri nas popolnem slaba tla. — Nekateri tukajšnji kmetje posebno radi bero „Slov. Narod“, „Slov. Tednik“, „Novice“ in to je prav, ker ravno ti može pomagajo zdatno dramiti in vzbujati Slovence iz trdega spanja. Nemškutarska trojica Suppan, Dežman in Dolfi je gotovo prav slabo orjentirana o našem kmetu, ker se laže, da je naše ljudstvo s zadnjimi volitvami zadovoljno, in da so volilni hrup le duhovni prouzročili. Narobe svet! Mar ste slepi in gluhi, da ne vidite in ne slišite na stotine preklicev in volilnih preiskovanj? Blamaža a ne zmaga!

Domače stvari.

— (Isterski poslanec Vitezič) je dobil iz Baške sledečo zaupnico: „Presvjetli gospodine! Ako je ikada naš u Istri svakojakimi žalibože mukami potlačeni narod mogao gojiti upanje, da će se dokopati svojih pravicah: to on k tomu bez dvojbe ima povoda sada, gdje se je na političnom obzoru prikazala zvezda, koja sjajuć poštenjem in značajem, nastoji odieliti nečist zrak od zdrava, te nam tako uskoriti bieli Jurjev danak. — Ta zvezda, koju otačbina i zavičaj naš nisu u djetinstvu poznavali, prikazala se u osobi presvjetlosti vaše, kad je presvjetlost vaša u prvom redu opetovano i odkritosrčno povelala rieč u visokom carevinskom vieću o naših pravicah glede naobrazbe. — Tim i molimo, da presvjetlost vaša, izvoli primiti ovu pouzdanicu našu, koja iz dobre volje naše potiče, kao izraz naše preduboke zahvalnosti, ne samo u ime svega nevoljnoga

i potlačenoga naroda našega, nego takodjer naših zemljakah i napose stanovnikah ovoga trgovišća.

— († J. Jeras.) Iz Osjeka, glavnega mesta Slavonije se nam piše: Javljam vam, da je naš slovenski zemljak, vrli narodnjak, pošten otec in soprog, gospod kr. inženir Josip Jeras, rodom od Šiške pri Ljubljani, denes 1. februarja po nedolgi bolezni, na občo žalost vseh, ki so ga poznali, umrl na možganskem mrtudu.

— (Iz Trsta) se nam poroča, da je slovensko politično društvo „Edinost“ 2. febr. imelo v sv. Ivanu pri Trstu prvi občni zbor. Mestni svetovalec Nadlišek je zborovanje odprl. Z aklamacijo je bil dr. Bizjak za predsednika voljen, za podpredsednika pa Nadlišek. Večjega poročila pričakujemo.

— (Iz Črnomlja) nam je za zadnji list prepozno došel ta telegram: obžalovaje izgubo dr. Coste kot častnega meščana našega mesta bode napravilo zanj črno mašo.

— (Iz Solkana) pri Gorici se nam piše: Vrli rodoljub g. Franjo pl. Pilbah c. kr. stotnik v pokoju je bil enoglasno v odborovi seji za družbenika solk. čitalnice sprejet.

— (Čitalnica v Loki) je napravila v nedeljo ples v prostorih pri „zelenem drevesu“, katerega se je udeležilo, kljubu vsem intrigam, blizu 170 osob. Četvorko je plesalo 28 parov — še le pozno proti jutru se je občinstvo razhajalo. Stem je čitalnica sklenila letošnji predpust.

— (Rojanska čitalnica) napravi v soboto 6. t. m. veliki ples pri katerem bode svirala c. kr. vojaška godba 16. polka bar. Wetzlarja. Začetek ob 9. uri. Neudje plačajo 1 gold. vstopnine.

— (V Celovci) napravijo slovenski dijaki enoletnega učiteljskega tečaja Preširnovu svečanost v Schröderjevi gostilni 7. febr. Program je: 1. Nagovor. 2. „Slovan“, napev Vašakov; zbor. 3. „Slovesni govor“. 4. „Strunam“, besede Preširnovu, napev Mašekov, čveterospev. 5. „Fantaisie“ de Beriot pour violin accompagni de piano. 6. Deklamacija. 7. „K slovesu“, samospev za tenor. 8. „Domovini“, besede Razlagove, napev Ipavcev; zbor. 9. „Zběžné myšlenky“, od J. Teršáka za piščalko i glasovir. 10. „Prošnja“, besede Sim. Jenkove, napev Jos. Fabjánov; čveterospev. 11. „Ne udajmo se“, zložil Vilhar, zbor. 12. Ples. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Iz Gorice) se nam piše: Plesna zabava 30. m. m. bila je kot navadno krasna. Vse je pa presegla plesna zabava 2. t. m. Dvorana bila je natlačena krasnih dam v mičnih toaletah. Kadrljlo je plesalo 40. parov v štirih kolonah. Kaj enacega se nijmo nadejali. Zadnji veliki ples bode pustni ponedeljek in nadejati se je, da bomo slavno sklenili pustne veselice. Za prvo besedo so uže role razdeljene in naši plesalci nam bodo iskazali tudi v predstavah svojo spretnost.

— (Nevednost in smešnost c. kr. poštних uradnikov v Ljubljani.) Pod slavnim ministrom „sindikatih dobičkov“ Bauhansom je bilo kakor znano več poštних uradnikov iz Ljubljane na vse vetrove „aus dienstesrückichten“ predstavljeno samo ker so bili Slovenci. Nastavljeni so bili razni dunajski Švabi, ki se odlikujejo s svojo nevednostjo in surovim obnašanjem. Na prejemke ali recepise slovenskih pisem naj bedasteje

— Osmana.

— Kaj je Osman? vpraša ga Lovro; jaz bodem valat.

— Pesem velika, odgovori naš učenec.

— Epos, šjor Anton, epos! doda Pri morec.

In tako dalje. Šjor Antonio znojil se je nemilo od same hrvaščine, ali pri vsem tem je bil veseljak. Jednega dne po obedu sedeli smo zopet za mizo v kavarni. Beseda je nanesla na deklice. Rešetalimo jih nemilo.

— Prosim vas, ne razpravljajte te stvari, povzame Lovro, mi uže preseda. Jedva sem se jedne rešil. Vsaka je ženska Evina hči.

Šjor Antonio se je jako čudil Lovrovemu neprijateljstvu proti ženskemu spolu.

— Povem vam, kaj je v stvari, odvrne mu Lovro, ter mu pripoveda Minkino varko na moje veliko čudo.

— E! nasmehne se šjor Antonio lokavo, pridite vi k nam v Dalmacijo. Tu imate kaj videti. Izvrstne deklice. Pri nas v S. je neka mladenka lepa in polna jaspre. Jedina je in sirota brez očeta in matere, samo strijca ima skrbnika, a imetka do 40.000 goldinarjev. Dojdite, a jaz bodem gledal, da bode vaša.

Lovro je jel Antona izpitavati natančneje za to bogato siroto, a mi smo se nasmijali od srca. Za malo časa vstavi nas Anton, naredivši svoj izpit za pol gimnazije. Pozabili smo na bogato Dalmatinko.

Jednega večera pride Lovro veseljši domov.

Za osem dni odhajam! reče, pokazavši mi dekret, kojim je bil imenovan za učitelja neke hrvatske gimnazije. Pred vsem grem pogledat k svojim roditeljem.

(Konec prihodnjih.)

zapise delajo namreč „Gospodična“ in ime kraja, ali pa besedo „Blagorodja“ v Kranji. Modrijan nemški ne loči imen od drugih besedij ali je ipak sposoben v Ljubljani službovati. To so „dienstesrücksichten“. Nekdo je zahteval na slovenski naslov slovensko prejemko. Dotični uradnik je grobo rekel svojemu tovarišu: „a slovenische receptiss will er haben, machens ihm a russische.“ Tako se rogajo strankam.

— („Laibacher Tagblatt“ in deželni tajnik gospod Kreč.) „Laibacher Tagblatt“ — list, ki otera in napada pri nas vsakega, komur je domača stvar sveta, komur je obstanek in napredek slovenskega naroda pri srcu, se je poslednji čas vsedel na deželnega tajnika g. Kreča edino zbog tega, ker je naroden. — 16. januarja t. l. je g. Kreč stal v „Laibacher Tagblattu“, kot „Musterbild eines öffentlichen Beamten im national-kerikalen Sinne“ — zaradi tega, ker je Silvestrov večer pri požaru v krojaški ulici rekel, naj se gledalcem požara po domače reče, da se imajo umakniti. O tem so „Nov.“ v 3. listu 20. januarja t. l. govorile, torej se v to reč več ne spuščamo. — V št. 22. od 28. januarja t. l. pa „Tagblatt“ g. Kreča opisuje v dopisu iz Bleda (Veldes 23. Jänner) kot „feiner Gast“ v nekem „von der „Novice“ als Brutstätte der ärgsten „Nemškutarija“ verlästerten Speisesalon“. — Od verjetne strani smo slišali, da omenjeni dopis nij prišel iz Bleda, nego, da se je izlegel v Ljubljani od „Tagblattove“ četvorice. — „Tagblattove“ korespondenije glavni obseg je ta, da se je baje g. Kreč jezil nad nemškim natakarkom v slovenskem Bledu. — Ker pa „Tagblatt“ ne pove časa te dogodbe, mu povemo mi, da je bil gosp. Kreč zadnjikrat 9. julija l. 1871 v Bledu; pripeljal se je po železnici iz Ljubljane do Lesc, od tu se je peljal z g. H. v Bled, obedoval je pri Petranki „table d'hôte“, ter se je s sogosti prav dobro zabaval. — Po obedu bila je vožnja po jezeru, potem izlet na grad. Vrnivši se iz grada mej 5. in 6. uro šel je v gostilnico Malner (pa ne v „Speisesalon“, ampak pred hišo) pit maslice pive, jedel nij nič, če prav „Tagblatt“ pravi, „dass er sich Speise und Trank sehr wohl schmecken liess“ (da mu je jed in pijača vrlo iz pod rok šla). Navzočne goste preštel bil bi lahko na prste ene roke. — Priznati pa -se mora, da je stregel natakarku je na slovenski odgovor rekel „ich verstehe nichts krainerisch“. — Je-li bilo to ekscesivno, ako je gospod Kreč v nemškem jeziku natakarka z začudenjem vprašal, kako more nevesč slovenskega jezika v slovenskem kraju izhajati. Bi se li n. pr. v gostilni v Gmündnu ne čudil vsak nemški gost natakarku brez znanja nemškega jezika? Od „donnernde slovenische Strafpredigt“ nij bilo ne duha ne sluha, kakor tudi ne od „gefährliche Dimensionen der Aufregung des Biedermannes der „Novice“. Po maslici piva šel je „Tagblattov“ ljubljeneček peš v Lesce, ter se z večernim vlakom odpeljal v Ljubljano. — Mi pravimo „Tagblattov“ ljubljeneček zaradi tega, ker po naših mislih nij nobenega boljšega priporočila za narodnjaka, nego, da ga „Tgbl.“ po svojem znanem načinu ljubkuje; skromna osoba deželnega tajnika bi ne bila nikdar toliko pozornosti mej na-

rodom na se obrnila, ako bi ne bil „Tagblatt“ začel zanj reklame delati. — Od druge strani pa je zdaj konstatirano, da ima „Tagblatt“ po deželi svojo skrivno gardo razpostavljeno, katera mu je na pomoč v boju za blagor in napredek naše domovine (im Kampfe für das Wohl und den Fortschritt unseres Heimatlandes.) K „Tagblattovem“ članku v 24. št. od 30. jan. „Nochmals der landschaftliche Sekretär Herr Kreč“ povemo, da smo izvedeli onega gospoda, katerega so Silvestrov večer besede „Tgbl.“ ljubljence — „po domače povejte itd.“ tako razsrdile, da je zakričal: „diesen Herrn arretiren sie u. s. w.“ — bil je to štacunar g. Pet. Lasnik, odbornik ljubljanskega mesta in novovljene kupčijske in obrtnijske zbornice. Žuganje „Novic“ s Krečevo tožbo se bode po „Tagblattovi“ želji uresničilo. Ker „Tagblatt“ odlične slovenske narodnjake tako osobno ljubkuje, naj nam nikdo ne zameri, da mu tega ljubkanja nekoliko povrnemo, ter stavimo prošnjo na naše prijatelje v Gorici, da nam blagovole poročati, zakaj je urednik „Laib. Tagblatt“ g. Fr. Spitaler v Gorici službo popustil.

— (Umrlo je v Ljubljani) meseca januarja t. l. 92 osob in mej njimi 49 moškega in 43 ženskega spola.

Razne vesti.

* (Mleka) se na Dunaj vsak dan 36.000 bokalov samo iz zgornjega Avstrijskega pripelje.

* (Slovansko gledališče v Peterburgu.) List „Rusky Mir“ poroča, da je gosp. Rogovsky prošil dovoljenja pri ruskej vladi, da bi smel založiti v Peterburgu „slovansko gledališče“, v katerem bi se igrale opere in operete, igrokazi, itd. slovanski v izvirnem jeziku.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojlično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženju i scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bolenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsni boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bohehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 64.210. Markizo de Brehan, bohehaje sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bohehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bohehanji dušnika, omotici i tišcanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10 letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalescière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50 krat več na ceni, gledé hrane.

V plenastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 2 funta 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,

Revalescière-Biscuiten v pušicah 4 gold. 50 kr., 8 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu na ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mohr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbuku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stöckhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temesvaru pri Jos. v Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Umrli v Ljubljani

od 29. jan. do 2. febr.:

Avrelja Jakšotova, dete privat. uradnika, 2 l., na vnetici grla. — Fr. Zalarjeva, hči hišnega posest., na krvavjenji — Avg. Lešnjak, sin mizarja, 10 l., na splošni vodenici. — Cecilija Pengova, šivilja, 30 l., na jetiki. — Karolina Dimičeva, zasebnica, 39 l., na oslabljenji. — Roza Miklavčeva, trg. dete, 1 l., na pljučnem vnetji. — Mar. Krašovecova, služka, 55 l., na pljučnici. — Iv. Urbančič, kajzarjev sin, 10 l., na vnetici grla. — Iv. Gerdešič, c. kr. uradnika sin, 9 l., na vnetici grla. — Marjeta Novakova, zasebnica, 55 l., na pljučnici. — Fr. Kaplerjeva, topičevo deie, 5 dnij, na telesnem poš. odovanji. — Maks Bonda, krojaško dete, pol ure, na možganskem mrtudu. — Jov. Špek, črev. jar, 22 l., na jetiki.

Dunajska borza 4. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70	gid.	50	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	75	"	70	"
1860 drž. posojilo	110	"	—	"
Akcije narodne banke	957	"	—	"
Kreditne akcijske	217	"	50	"
London	110	"	95	"
Napol.	8	"	89	"
C. k. cekini	5	"	25	"
Srebro	115	"	75	"

Loterijne srečke.

V Trstu 30. jan.: 16. 6. 4. 18. 40.

Izurjen pisar,

ki je trezen in slovenskega in nemškega jezika popolnem zmožen, dobi pri advokatu dr. Srebre-tu v Bréžicah (Ranu) takoj službo. (31—3)